

Intagningspoäng för icke-rökare?

Jag har nu suttit här i två dagar och blivit allt klokare genom alla de fina föredrag jag hört. En sak har dock irriterat mig. Och det är det "dubbeltänkande", för att citera Orwell, som kommit till synes både i föredrag och diskussion. Docent Gösta Tibblin frågade alldeles riktigt, vilka bevis vi har för att informationen om tobakens skadeverkningar faktiskt ger något utbyte av betydelse. Den yrkesgrupp som allra bäst är ägnad att förstå denna information d. v. s. läkarna, har åtminstone inte i Norden gett något bevis för att ifrågasvarande upplysningsverksamhet gjort nytta. I stort sett röker lika många läkare nu som förr. Om det faktiskt är så, att läkarkåren inte solidariskt kan träda fram och ge sitt uppriktiga stöd åt denna informations- och upplysningsverksamhet, så kommer tobaken som folkhälsoproblem att kvarstå ännu mycket länge. Det är missriktad anspråkslöshet från läkarkårens sida att tro, att inte den övriga befolkningen lyhört skulle följa med läkarnas inställning och beteende i fråga om rökning. Och så länge allmänheten inte av läkarna kan få ett entydigt, medicinskt dokumenterat och objektivt svar på sin fråga om cigarrettrökningens vådor, är vår hälsoupplysningsverksamhet ineffektiv. Vi har hört hur svårt det är att avvänja personer från att röka, även om de själva vill sluta. Läkarna är inte mer än människor. Men vi bör satsa på den unga generationen. Jag kommer att gå i författning om, att medicinalstyrelsen i Finland föreslår för våra medicinska fakulteter, att vid intagningen av studenter till fakulteten, en viss betydelse bör fästas vid om den blivande medicinaren röker eller inte. Ett par extra poäng t. ex. för den som inte röker. Av den blivande medicinaren fordras i detta nu en sådan mängd kvalifikationer, att detta bevis för karaktärsstyrka och för att studenten faktiskt förstått de viktigaste biologiska sammanhangen, mycket väl kunde premieras. Avtjänad värnplikt renderar den manliga studenten extra poäng vid

intagning till de medicinska fakulteterna. Man frågar sig hur väl motiverad denna könsdiskriminering kan vara. Premierandet av den icke rökande borde enligt min mening utsträckas till att gälla intagning till sjuksköterskeskolor o. dyl. och om möjligt även lärarhögskolor. Den omedelbara verkan dessa åtgärder skulle ha bör inte underskattas. Om de medicinska fakulteterna deklarerar rökandet som i princip oförenligt med läkaryrket, skulle allmänheten få sig en ordentlig tankeställare.

Jag vill än en gång framhålla, att det är orimligt att mannen på gatan eller barn och ungdom skall ha förutsättningar att förstå orsakssammanhang i anslutning till rökning och ohälsa, när inte läkare och sjuksköterskor kan motiveras i tillräcklig grad.

Min kollega från Finland, Matti Rimpelä har bett mig i detta sammanhang framföra sitt förslag om, att detta spörsmål skulle tagas upp i Nordiska rådet. Denna konferens kunde t. ex. göra en resolution om att Nordiska rådet möjligen kunde behandla frågan om samnordiska åtgärder för minskandet av tobakens skadeverkningar i Norden. Detta kunde motiveras med att det största problemet i varje land torde vara svårigheten att påverka de politiska besluten. Genom att taga upp frågan i Nordiska rådet skulle det framhäva betydelsen av detta problem, och möjligen leda till enhetliga rekommendationer för gemensamma principer vid bekämpandet av tobakens skadeverkningar.

Denna nordiska konferens kunde göra ovan nämnda resolution och utse en arbetsgrupp med representanter från varje land för att utarbeta ett förslag till rekommendation för Nordiska rådet.

Medicinalrådet Holger Hultin, Helsingfors, debattinlägg vid nordisk konferens, "Rökning och vår hälsa", juni 1970.